

JAK PRACOWAĆ Z MŁODZIEŻĄ W LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI?

Słowem wstępu...

Czym jest lokalność i dlaczego jest ważnym kontekstem w pracy z młodzieżą? Dlaczego warto pracować systemowo, znać otoczenie i jak stworzyć miejsce przyjazne młodym? W końcu, jakie narzędzia mamy do dyspozycji pracując z młodzieżą lokalnie? Na te i inne pytania postaram się odpowiedzieć w poniższej publikacji zwracając uwagę na najistotniejsze elementy pracy z młodzieżą w społeczności lokalnej.

Publikacja powstała z myślą przede wszystkim o potrzebach lokalnych animatorów, osób pracujących z młodzieżą w organizacjach pozarządowych, ośrodkach kultury, klubach czy świetlicach środowiskowych.

Zapraszamy Państwa do skorzystania z niniejszej publikacji jako źródła inspiracji do pracy z młodymi ludźmi w ich najbliższym otoczeniu, do przyjrzenia się swojej roli w tym procesie oraz dostrzeżenia wielu kontekstów i wymiarów jakie ta praca posiada.

Kinga Ekert

Instytut Edukacji Społecznej

Spis treści

Rozdział 1	o animacji społeczności lokalnej	
	czym dla młodzieży jest lokalność?	4
	animacja - potężne narzędzie	6
Rozdział 2	elementy pracy w środowisku lokalnym	
	diagnoza jako klucz do skuteczności	10
	otoczenie i przestrzeń	12
Rozdział 3	case studies	16
O autorze		19
Instytut Edukacji Społecznej		20

Rozdział 1 o animacji społeczności lokalnej

I. CZYM DLA MŁODZIEŻY JEST LOKALNOŚĆ?

Zanim opowiemy sobie jak pracować z młodzieżą w społeczności lokalnej spróbujmy przyjrzeć się przez chwilę temu czym jest społeczność lokalna i jak powinniśmy ją definiować w kontekście pracy z młodzieżą. Pracując lokalnie zapewne niemal intuicyjnie jesteśmy w stanie odpowiedzieć na pytanie czym jest społeczność lokalna?

Po pierwsze: obszar

O lokalności mówimy w kontekście małego obszaru terytorialnego: wsi, gminy, małego miasta, dzielnicy, parafii... To obszar, który jest wyznaczony administracyjnie, poprzez zasięg działań instytucji lub geograficznie. O lokalności mówi się całkiem sporo w różnych kontekstach: o lokalnej żywności, o lokalnej kulturze, o rynkach lokalnych... i lokalnych społecznościach. Lokalny znaczy tyle co bliski, miejscowy, okoliczny, rodzimy.

Po drugie: interakcje

Społeczność to przede wszystkim ludzie. Nie wystarczy jednak, że zamieszkują oni określony obszar. Ci ludzie muszą się ze sobą komunikować, spotykać się, nawiązywać relacje... Społeczność to wspólnota, sieć powiązań i interakcji.

Po trzecie: przynależność

Społeczność lokalna to w końcu rodzaj zbiorowości, której członkowie czują, że do niej przynależą, potrafią i chcą się z nią identyfikować.

Czym jest społeczność lokalna dla młodych ludzi? Czy postrzegają ją tak samo? Przez lata pracy z młodzieżą udało mi się zaobserwować pewną prawidłowość – rozumienie tego czym jest społeczność lokalna zmienia się wraz z wiekiem. Podczas zajęć z młodzieżą często zaczynamy od diagnozy problemów i wyzwań ich najbliższego otoczenia. Prowadząc zajęcia z gimnazjalistami można zauważyć, że myślą oni kategoriami swojej klasy, szkoły, czasem osiedla. Te same zajęcia z młodzieżą licealną pokazują, że są oni w stanie definiować swoje otoczenie znacznie szerzej – osiedle, miasto, gmina... Wraz z rozwojem zyskujemy szerszą perspektywę. Lokalność staje się dla nas czymś bardziej rozległym. Pracując z dziećmi i z młodzieżą gimnazjalną warto mieć na uwadze, że łatwiej jest im myśleć o swoim otoczeniu jako czymś węższym.

Projekty i działania animacyjne, nastawione na rozwój społeczności lokalnej są bardzo wdzięcznym narzędziem do pracy z młodzieżą z kilku powodów:

- potrzeby i problemy, o których rozmawiamy są im bliskie, dotyczą ich samych, łatwo je zrozumieć i poczuć,
- działanie w dobrze sobie znanym otoczeniu jest najbezpieczniejszym polem do działania, eksperymentowania, uczenia się,
- włączając młodzież w działania na rzecz społeczności lokalnej przyczyniamy się do pogłębiania więzi między wszystkimi jej członkami.

II. ANIMACJA - POTĘŻNE NARZĘDZIE

Praca w i na rzecz społeczności lokalnej odbywa się najczęściej narzędziami animacji. Ich celem są przede wszystkim:

- pobudzenie do działania,
- stworzenie przestrzeni do współpracy i komunikacji,
- integracja,
- edukacja,
- zwiększenie poziomu partycypacji.

Młodość to energia. Ludzie młodzi posiadają naturalną potrzebę działania. Wiąże się ona ściśle ze specyfiką uczenia się przez doświadczanie i potrzebą bycia w grupie, poczucia wspólnoty i sprawdzania się. Działanie to dla młodych najlepsza okazja do określania siebie. Narzędzia animacji sprawdzają się doskonale w pracy z młodzieżą w społeczności lokalnej. Warto jednak trzymać się kilku podstawowych zasad:

- Przede wszystkim należy zrozumieć, że młodzi muszą działać aby się rozwijać. Jeśli zależy Ci na wspieraniu ich w tym, motywuj! To Ty jesteś osobą, która rozumie potrzebę i która może im pokazać, że działanie i doświadczanie to wspaniała okazja do uczenia się. Możesz stworzyć im przestrzeń, w której będą mogli podjąć ciekawe inicjatywy, zastanowić się jak i dlaczego chcą działać.
- Nie ograniczaj! Nawet jeśli nie zgadzasz się z kierunkiem ich działań, zawsze możesz wykorzystać energię i przekierować ją w inną stronę. Nie neguj, ale pokaż możliwe kierunki działania. Animowanie to przede wszystkim towarzyszenie, stanie obok i wspieranie.

- Nie ograniczaj! Nawet jeśli nie zgadzasz się z kierunkiem ich działań, zawsze możesz wykorzystać energię i przekierować ją w inną stronę. Nie neguj, ale pokaż możliwe kierunki działania. Animowanie to przede wszystkim towarzyszenie, stanie obok i wspieranie.
- Nie rób niczego za młodych! Pozwól aby doświadczyli zarówno sukcesów jak i porażek. W zamian stwórz bezpieczną przestrzeń, w której będą mogli poddać refleksji swoje działania. Doświadczenie porażki jest również cennym doświadczeniem.
- Bądź i towarzysz! Pamiętaj, że Twoja obecność jest bardzo ważna. Wbrew pozorom młodzi potrzebują czuć obecność i wsparcie osoby, która nie ocenia, ale jednocześnie wyznacza i pilnuje granic tam, gdzie są potrzebne. Pokaż im, że jesteś gotów towarzyszyć ich działaniom i zawsze mogą się do Ciebie zwrócić z wątpliwościami.

Wspieranie młodych w działaniu i towarzyszenie im wymaga zgody na odnoszenie sukcesów i porażek, zrozumienia podstawowych potrzeb oraz budowania dobrego kontaktu opartego na zaufaniu. Dobrze jeśli do tego potrafimy wykorzystać naturalną potrzebę działania młodych dla wsparcia w rozwoju kompetencji społecznych.

Dużo korzyści z pracy z młodzieżą w społeczności lokalnej daje praca narzędziem jakim jest grupa. W animacji działanie nie jest celem samym w sobie. Przy okazji wspólnego działania uczymy młodych ludzi pracy w zespole, komunikowania się ze sobą, rozwiązywania konfliktów, współodpowiedzialności... Nie ważne czy do dyspozycji mamy istniejącą grupę (klasa szkolna, drużyna harcerska etc) czy rekrutujemy młodzież na potrzeby danego projektu – praca narzędziami grupowymi to podstawa.

Animacja to stwarzanie przestrzeni i dawanie narzędzi. Pewnie nie raz doświadczyliście sytuacji, w której sam fakt, że ludzie się ze sobą spotkali i mieli okazję do rozmowy zaowocował ciekawym działaniem. Animator to właśnie osoba, która daje możliwość do spotkania, zaprasza i skłania do kontaktu.

Co dzieje się potem? Potem przychodzi czas na planowanie działań. To, co będzie motywować do podejmowania inicjatywy to wspólny cel i wizja zmiany. Nie może on być sztuczny, narzucony z góry i nieinteresujący dla młodych ludzi. Są oni szczególnie wyczuleni na sytuacje, w których ktoś im coś narzuca. Aby w pełni zaangażować się w działanie, cel musi być ich własny, muszą czuć, że chcą to robić i że te działania mają sens. Warto więc stworzyć taką przestrzeń, w której sami będą mogli wypracować cel i wizję tego, co chcą osiągnąć.

Kolejnym elementem istotnym w procesie animacji jest branie odpowiedzialności. Często dorośli narzekają na postawy roszczeniowe wśród młodych. Sama nieraz słyszałam: *w tym mieści nic się nie dzieje, nie mamy co ze sobą zrobić ...* Animacja jest procesem, który ma zmienić te postawy i pokazać młodym ludziom, że sami mogą kreować swoje otoczenie jeśli wezmą za nie odpowiedzialność: *w naszym mieście brakuje imprez sportowych? Zorganizujemy zawody, przecież mamy orlika!*

Aby chcieć działać na rzecz swojej społeczności lokalnej trzeba czuć się jej częścią. To częsty problem małych miasteczek, których młodzi mieszkańcy tylko czekają aby z nich uciec. Nie są związani z żadnymi lokalnymi grupami, nie trzymają ich pasje realizowane lokalnie, nie mają potrzeby zostawać. Ale można też spojrzeć na to z drugiej strony – co sprawia, że czujemy się częścią społeczności lokalnej? Na pewno jednym ze sposobów jest działanie na jej rzecz. To wzajemna zależność: działamy więc się przywiązujemy, czujemy się związani więc chcemy działać.

W tym procesie bardzo ważne jest wsparcie animatora. Jego wiedza i umiejętności są kluczowe w pracy z młodzieżą. Z generowaniem pomysłów na działania nie mają raczej większych problemów, ale schody pojawiają się często gdy dochodzi do pytania jak to zrobić? Tutaj pomocne może się okazać małe wsparcie, pokazanie jak zabrać się do planowania, jak rozdzielać zadania, jak przejść przez projekt wspólnie ...To jest etap w którym animacja może mieć więcej wspólnego z uczeniem się, czasem nawet instruowaniem. Podczas realizacji projektu animator stoi z boku, usuwa się w cień, czuwa jedynie gotów pomóc w rozwiązaniu problemu, ale na tym etapie z powodzeniem może dzielić się wiedzą i umiejętnościami.

Ważną rolę odgrywa również na etapie ewaluacji. Jeśli młodzi ludzie nie doświadczyli tego wcześniej, nie mają w sobie raczej naturalnej potrzeby analizowania sukcesów i porażek. A przecież niezależnie od tego czy zrealizowali swój cel czy nie, to, co uczyni ich mądrzejszymi to refleksja nad swoim działaniem. Naszą rolą jest stworzenie im takiej przestrzeni, w której będą mogli zobaczyć co takiego robili, co było dobre, czego się nauczyli ... Wtedy działanie nabiera prawdziwego sensu!

Rozdział 2 elementy pracy w środowisku lokalnym

I. DIAGNOZA JAKO KLUCZ DO SKUTECZNOŚCI

Działanie, które nie odpowiada na realną potrzebę jest skazane na niepowodzenie – dla młodych, którzy uczą się działania na rzecz społeczności lokalnej to może być szczególnie frustrujące. Dlatego tak ważne będzie zbadanie potrzeb lokalnych przed planowaniem działań. Warto przyjrzeć się chwilę temu zagadnieniu, bo jest również istotnym narzędziem w pracy z młodzieżą w społeczności lokalnej.

Co i skąd wiemy o młodych?

Kiedy konstruujemy programy dla młodzieży osadzone w kontekście lokalnym potrzebujemy sami dowiedzieć się jak najwięcej o ich potrzebach, problemach, możliwościach i zasobach. To rodzaj diagnozy, którą musimy wykonać przed zaproszeniem młodych ludzi do projektu.

Mamy do dyspozycji kilka narzędzi zbierania danych:

- ankieta,
- wywiad z członkami grupy docelowej (grupowy lub indywidualny),
- wywiad z osobami z otoczenia, ekspertami,
- analiza badań, raportów i innych dokumentów,
- analiza ewaluacji zakończonych projektów.

Zebrane informacje powinny nam posłużyć do określenia co jest kluczowym problemem, na który chcemy odpowiedzieć naszymi działaniami. Dobrze jest zbadać ten problem dogłębnie:

- dla kogo jest to problem?
- dlaczego dotąd go nie rozwiązano?
- kto ma korzyści z istnienia tego problemu?
- kto jest zainteresowany jego rozwiązaniem?
- jakie będą skutki nie rozwiązania problemu?
- co się stanie, kiedy problem zostanie rozwiązany?

Dopiero z taką diagnozą zabieramy się do określania celów i wizji zmiany.

Co młodzi wiedzą o swojej społeczności?

Kiedy pracujemy narzędziami animacji i zachęcamy młodzież do działań na rzecz lokalnej społeczności, to etap diagnozy powinniśmy przejść wspólnie razem z nimi. Pokazujemy i uczymy wtedy, że aby działać skutecznie trzeba wiedzieć kto i czego potrzebuje, jakie są problemy i jak można na nie odpowiadać. Stajemy się ekspertami nie od potrzeb lokalnych ale od narzędzi i sposobów diagnozowania. Pokazujemy młodym jak badać, jak słuchać, jak patrzeć, jakie pytania zadawać. Zapraszamy ich do przyglądania się swojemu otoczeniu bardziej wnikliwie niż robią to na co dzień. Naszą rolą jest także pomoc w zbudowaniu diagnozy, przydatna będzie zatem umiejętność odróżniania faktów od opinii, przyczyn od skutków i wyciągania wniosków. To olbrzymi obszar i potencjał do pracy.

II. OTOCZENIE I PRZESTRZEŃ

Ważnym elementem pracy z młodzieżą w społeczności lokalnej jest budowanie relacji i rozumienie otoczenia w jakim są osadzeni. Społeczność to sieć powiązań i interakcji dlatego pracując lokalnie musimy umieć budować relacje i rozumieć zależności między grupami i poszczególnymi członkami danej społeczności. Inaczej mówiąc – musimy pracować systemowo. Po drugie powinniśmy wiedzieć co sprawia, że przestrzeń, do której zapraszamy młodzież jest dla nich przyjazna. Co sprawia, że chcą tam przebywać i czerpią z niej inspiracje.

Zrozumieć otoczenie młodzieży

Nikt z nas nie jest samotną wyspą – jak mawiał klasyk. Pracując z młodzieżą lokalnie, nawet jeśli planujemy działania na wąską skalę, adresowane do konkretnej grupy powinniśmy umieć patrzeć na naszą pracę systemowo i takiego patrzenia uczyć młodych. Nie żyją oni przecież w oderwaniu od tego co dzieje się w okolicy. Jeśli zależy nam na włączaniu ich w społeczność lokalną musimy znać to otoczenie, wiedzieć kto może nam sprzyjać, kto działa podobnie do nas i komu będzie po drodze z naszą działalnością.

Po pierwsze warto zidentyfikować wszystkich „graczy”, rozejrzeć się dookoła i nazwać wszystkie organizacje, instytucje i osoby z otoczenia młodych ludzi. Oto lista kilku przykładowych:

- Szkoła
- Rodzice
- Organizacje pozarządowe
- Kluby sportowe
- Świetlice i kluby środowiskowe
- Lokalni działacze społeczni
- Media lokalne
- Lokalny biznes
- Samorząd
- Firmy i instytucje organizujące zajęcia dla młodzieży
-

Po drugie przydatna może się okazać refleksja nad każdym z nich z osobna:

- Co proponuje młodym ludziom?
- Jak się z nimi komunikuje?
- Na jakie potrzeby odpowiada?
- Jakie ma potrzeby i korzyści z pracy z młodzieżą?
- Co stanowi dla niego problem, jakie ma bariery w pracy z młodymi?
- Jakie korzyści ma młodzież ze współpracy z nimi?
- Co jest problemem dla młodych ludzi w tej współpracy?

Ta wiedza podpowie nam chociażby jak zapraszać ich do współpracy, jak zaangażować do wspólnych działań, ale także gdzie kierować młodych ludzi, którzy chcą się włączać w dalsze działania?

Przyjazna przestrzeń

Drugim elementem istotnym w pracy z młodzieżą lokalnie jest tworzenie przestrzeni, która będzie dla nich przyjazna. Świetlica, klub młodzieżowy, biblioteka, a może szkoła? Każde z tych miejsc może być przyjazne młodym. Może ale nie musi. Co o tym decyduje? I co znaczy przyjazne? Takie, do którego chcą przychodzić, w którym czują się bezpiecznie, mogą się uczyć, realizować swoje pasje, rozwiązywać problemy i zawierać nowe przyjaźnie. Tworzysz takie miejsce? A może zastanawiasz się jak zmodyfikować przestrzeń, którą dysponujesz aby lepiej spełniała swoje funkcje?

Oto, co warto wziąć pod uwagę:

- taka przestrzeń stymuluje do poszukiwania, zadawania pytań i odkrywania zamiast podawać gotowe rozwiązania,
  - w takim miejscu młodzi mogą się zrelaksować, wyciszyć i uspokoić emocje. W takiej przestrzeni jest możliwość żeby pobyć przez chwilę samemu,
  - przestrzeń przyjazna młodym zachęca do wchodzenia w interakcję. Czasem samo ustawienie siedzeń, krzeseł, puf sprawia, że zaczynamy ze sobą więcej rozmawiać,
  - to miejsce dostępne, takie, do którego zawsze można przyjść, nie trzeba się umawiać, nie trzeba mieć powodu, można po prostu przyjść,

- przyjazna przestrzeń to także ludzie, którzy ją tworzą. Dorosły, który tam jest to bardzo ważny „element”. Taki dorosły, który potrafi wysłuchać, zainspirować, pomóc lub po prostu jest.

Na to by przestrzeń była przyjazna młodym wpływa wiele czynników, nie tylko architektonicznych czy technologicznych, ale również tych społecznych. Aby urządzić takie miejsce wystarczy odrobina wiedzy o potrzebach rozwojowych młodych ludzi i wyczucia lub.... oddanie im tego zadania – to może być jeszcze ciekawsze doświadczenie.

Rozdział 3 case studies

Istnieje całe mnóstwo świetnych przykładów pracy z młodzieżą w społeczności lokalnej. Szukając inspiracji warto przyjrzeć się na przykład działalności organizacji pozarządowych działających lokalnie, szkół, które angażują otoczenie realizując ciekawe projekty dla wsi czy osiedla, parafii, które znalazły sposób na angażowanie młodych ludzi czy samorządów, którym zależy na tworzeniu dobrych warunków dla młodzieży. Jako przykład wybrałam dla Państwa dwa projekty realizowane przez Instytut Edukacji Społecznej we Wrocławiu i w Oławie jako dwa różne spojrzenia na pracę z młodzieżą w lokalnej społeczności.

Pieniądze to nie wszystko, ale...

We Wrocławiu już po raz trzeci realizowany jest Młodzieżowy Budżet Obywatelski. Ten projekt tylko z pozoru polega na przyznawaniu nieformalnym grupom młodzieżowym grantów w wysokości do 1.000 zł na swoje projekty. W rzeczywistości to projekt animacyjno-edukacyjny, a jego głównym celem jest pobudzanie młodych ludzi do działania na rzecz swojego otoczenia oraz nauka pracy w grupie i zarządzania projektem.

Młodzieżowy Budżet Obywatelski Wrocławia to przede wszystkim wsparcie kreatywności, przedsiębiorczości i zaangażowania młodzieży w życie społeczności lokalnych. Jego podstawą są zatem innowacyjne i ważne z punktu widzenia młodych przedsięwzięcia, które zgłaszają do konkursu.

W Młodzieżowym Budżecie Obywatelskim to nie pieniądze są najważniejsze. Realizacja każdego projektu wymaga ważnych umiejętności: diagnozowania lokalnych potrzeb, planowania i dobrej pracy zespołowej, umiejętności organizacyjnych. Te umiejętności każda z grup nieformalnych startujących w Konkursie będzie miała okazję trenować. Instytut Edukacji Społecznej, który jest już po raz trzeci operatorem konkursu nie tylko przyznaje środki na działania ale przede wszystkim wspiera młodych ludzi na każdym etapie realizacji projektów. W ramach MBOW odbywają się warsztaty i spotkania, podczas których młodzi ludzie uczą się jak zrobić dobry projekt, ale przede wszystkim sprawdzają się w działaniu wcielając w życie swoje pomysły.

Projekt ma szeroki wymiar, jest wsparciem dla osób pracujących z młodzieżą na co dzień – animatorów, pracowników świetlic. To oni, jako pierwsze osoby towarzyszące rodzącym się pomysłom młodzieży mają konkretne narzędzie do dalszej pracy, wskazują im konkurs i wspierają w działaniu.

Dzieje się czy nie?

Przykładem mocno zakorzenionym w lokalnej społeczności jest projekt „Się dzieje” w Oławie również realizowany przez Instytut. Jego geneza związana była z licznymi wypowiedziami młodych ludzi o tym, że w ich najbliższej okolicy „nic się nie dzieje”. Do wspólnej diagnozy zaproszeni zostali nie tylko sami młodzi ludzie, ale także przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych, instytucji etc. Podczas spotkań i dyskusji wypracowane zostało rozwiązanie. Problem jak się okazało nie wynikał z braku ofert i projektów ale z braku kanałów dotarcia z ofertą do zainteresowanych. Tak powstał pomysł na „Się dzieje” w Oławie czyli lokalny system komunikacji młodzieżowej. To nic innego jak platforma służąca informowaniu i animowaniu tego, co dzieje się w Oławie w sferze kulturalnej, społecznej, sportowej czy edukacyjnej.

Głównym zadaniem Sieć dzieje w Oławie jest zwiększenie przepływu informacji o dostępnych ofertach i wydarzeniach oraz pobudzenie aktywności poprzez umożliwienie wymiany pomysłów i zapraszania do współpracy. Ostatecznie platforma powstała na facebooku, a w chwili obecnej ma już prawie 2000 użytkowników, ale co najciekawsze – kilkunastu administratorów (młodzież, organizacje, instytucje...).

Publikacja wydana w ramach projektu *Jak pracować z młodzieżą?* Realizowanego przez Instytut Edukacji Społecznej przy wsparciu finansowym ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

O autorze

Kinga Ekert

Od 10 lat pracuje z ludźmi jako coach i trener, jest doświadczonym managerem. Ekspert w zakresie szkolenia i tworzenia dobrych warunków do rozwoju dla młodych ludzi. Pierwsze doświadczenia zawodowe zdobywała szkoląc młodą kadrę Związku Harcerstwa Polskiego oraz współtworząc i realizując programy szkoleniowe dla młodych liderów. Była współautorem i trenerem licznych programów szkoleniowych dla liderów, managerów i trenerów. Związana z rozwojem lokalnym i pracą z młodzieżą jako członek zarządów i kierownik zespołów w ramach instytucji i organizacji o charakterze think-tankowym, szkoleniowym i federacyjnym – Dolnośląskiej Rady ds. Młodzieży, Polish Governance Institute. Współpracuje ze środowiskiem studenckim tworząc i realizując programy szkoleniowe z zakresu umiejętności miękkich, zarządzania zespołem i przedsiębiorczości dla studentów, absolwentów i kół naukowych (Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Ekonomiczny, NZS, AIESEC). Studiowała psychologię, andragogikę i zarządzanie zasobami ludzkimi, ukończyła szkolenia z zakresu indywidualnej i grupowej pracy z ludźmi, szkołę socjoterapii oraz szkolenia z zakresu umiejętności liderskich i managerskich. Prezes Instytutu Edukacji Społecznej, Przewodnicząca Zarządu Dolnośląskiej Rady ds. Młodzieży, partner w Studiu Rozwiązań.

Instytut Edukacji Społecznej

think-tank pracy z młodzieżą

Od 2001 roku w ponad 100 projektach zespół trenerów Instytutu przeprowadził 10 tysięcy godzin szkoleń i coachingu, nasi eksperci uczestniczyli w tworzeniu ważnych raportów i strategii dotyczących młodzieży, budowaliśmy regionalne i ogólnopolskie rozwiązania systemowe na rzecz ludzi młodych.

działania z młodzieżą

Przez ponad 10 lat prowadziliśmy wieloletnie programy wspierania aktywności młodych ludzi w społecznościach lokalnych Wrocławia i Oławy. Wdrożyliśmy we Wrocławiu pierwszy w Polsce młodzieżowy budżet obywatelski. Przeprowadziliśmy kilkanaście regionalnych programów szkolenia animatorów i liderów. Przeprowadziliśmy kilkaset warsztatów i treningów dla tysięcy młodych ludzi z zakresu umiejętności społecznych. Zorganizowaliśmy w Oławie 9 międzynarodowych konferencji Młodzi liderzy w społecznościach lokalnych. Wśród gości znaleźli się wybitni naukowcy, politycy, pracownicy młodzieżowi i młodzi ludzie z wielu krajów europejskich. Organizowaliśmy międzynarodowe spotkania młodzieży. Naszymi stałymi partnerami są liderzy angielskiego sektora pozarządowego z Herefordshire.

zarządzanie komunikacją młodzieżową

Inicjujemy procesy komunikacji w środowiskach lokalnych i regionalnych poprzez wdrażanie narzędzi zarządzania komunikacją i moderowanie przepływu informacji. Dzięki animacji lokalnego środowiska młodzieżowych liderów powstało Sieć dzieje w Oławie, system komunikacji młodzieżowej skupiający i angażujący młodych ludzi. Nasz zespół stworzył i prowadził portal fajnie.org dla młodzieży i organizacji z Dolnego Śląska.

szkolenie osób pracujących z młodzieżą

Wiele lat pracy z grupami pozwoliło nam na wypracowanie autorskiej metodyki szkoleniowej. W oparciu o te doświadczenia prowadzimy innowacyjne i uznane programy szkolenia trenerów i coachów. W latach 2007 – 2011 przeprowadziliśmy 5 edycji Szkoły Młodych Trenerów dla osób, które stawiają pierwsze kroki w karierze trenerskiej. Wprowadzamy do Polski standardy zawodu pracownika młodzieżowego. W latach 2010 - 2015 zrealizowaliśmy 6 edycji Polsko – angielskiej Szkoły Trenerów Młodzieżowych, nowatorskiego w skali europejskiej międzynarodowego programu szkolenia osób pracujących z młodzieżą w obszarze edukacji pozaformalnej. Od 2016 roku prowadzimy Szkołę pracy z młodzieżą, skoncentrowaną na treningu kluczowych kompetencji. Prowadzimy superwizję grupową i indywidualną dla osób pracujących z młodzieżą.

polityka młodzieżowa

Jesteśmy inicjatorami i współautorami nowoczesnej polityki na rzecz młodzieży na szczeblu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. Współuczestniczyliśmy w powołaniu i doradzaliśmy Komisji ds. Młodzieży Sejmiku Województwa Dolnośląskiego. Byliśmy współarchitektami regionalnego systemu finansowania działań z młodzieżą. Jesteśmy w gronie członków założycieli Dolnośląskiej Rady ds. Młodzieży – pierwszej w Polsce federacji organizacji pozarządowych działających na rzecz młodzieży. Nasz zespół kieruje działaniami Rady nieprzerwanie od 2010 roku. Szef Instytutu, Paweł Dębek jest członkiem Rady Działalności Pożytku Publicznego Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W ramach prac Rady kieruje zespołem ds. polityki na rzecz młodzieży.

raporty, badania i analizy

Nasi eksperci byli zaangażowani w tworzenie wielu dokumentów strategicznych, analiz, raportów i badań dotyczących młodzieży, m.in.: raportów Młodzi 2011 i Młodzi Dolnego Śląska 2013, Propozycji do uzupełnienia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku o problematykę młodzieżową, rządowego Programu Aktywna Młodzież. Prowadzimy blog o pracy z młodzieżą, ważne informacje z tego obszaru publikujemy w mediach społecznościowych, a przegląd najważniejszych informacji dla osób pracujących z młodzieżą przesyłamy co dwa tygodnie w newsletterze.

partnerzy

Realizowaliśmy projekty na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu, urzędów miejskich Wrocławia i Oławy oraz Urzędu Gminy Kłodzko.

www.ies.org.pl